

OBSAH

Předmluva	11
Úvod	13
1 Obecné aspekty trestní odpovědnosti právnických osob	15
1.1 Pojem právnické osoby	15
1.2 Historický vývoj trestní odpovědnosti právnických osob v kontinentální Evropě	18
1.3 Důvody pro zavedení trestní odpovědnosti právnických osob	23
1.3.1 Rozvoj ekonomiky a činnosti právnických osob v dnešním světě	23
1.3.2 Specifické kriminogenní prostředí právnické osoby	25
1.3.3 Mezinárodní závazky a doporučení	25
1.3.4 Postavení reálného subjektu	33
1.3.5 Nemožnost dovození individuální trestní odpovědnosti	35
1.3.6 Nepropracovanost mimotrestních možností	37
1.4 Důvody proti zavedení trestní odpovědnosti právnických osob	38
1.4.1 Právnická osoba je jen fikcí	39
1.4.2 Nezpůsobilost právnické osoby naplnit některé typové znaky trestného činu	40
1.4.3 Trestní odpovědnost právnických osob zavádí koncepci kolektivní viny	42
1.4.4 Nevhodnost trestního řešení – trestní právo je prostředkem <i>ultima ratio</i>	44
1.4.5 Přetíženost trestní justice	46
1.5 Kriminalita právnických osob z kriminologického pohledu	48
1.5.1 Význam Edwina Sutherlanda v kriminologickém výzkumu	48
1.5.2 Pozdější kriminologické výzkumy	51
1.5.3 Současné teorie kriminality právnických osob	55
1.6 Klasifikace řešení odpovědnosti právnických osob za spáchaný trestný čin	60

2 Právní úprava trestní odpovědnosti právnických osob v České republice	66
2.1 Přijetí zákona o trestní odpovědnosti právnických osob	66
2.2 Ústavněprávní aspekty trestní odpovědnosti právnické osoby	69
2.3 Působnost zákona	80
2.3.1 Časová působnost	80
2.3.2 Místní působnost	82
2.3.3 Osobní působnost	84
2.3.4 Věcná působnost	89
2.4 Přičitatelnost trestného činu právnické osobě	100
2.4.1 Obecné podmínky přičitatelnosti a současný občanský zákoník	102
2.4.2 K přičitatelnosti trestného činu spáchaného osobou ve vedoucím postavení v rámci právnické osoby	106
2.4.3 K přičitatelnosti trestného činu spáchaného osobou vykonávající rozhodující vliv na řízení právnické osoby	108
2.4.4 K přičitatelnosti trestného činu spáchaného zaměstnancem	109
2.4.5 Možnost právnické osoby zprostit se trestní odpovědnosti	111
2.4.6 K přičitatelnosti trestného činu spáchaného neznámou osobou	115
2.4.7 Účastenství a spolupachatelství	117
2.4.8 Zvláštní případy přičitatelnosti podle ustanovení § 8 odst. 4 TOPO	117
2.4.9 Spáchání činu na úkor právnické osoby	121
2.5 Koncepce přičitatelnosti	123
2.5.1 Úvodní úvahy	123
2.5.2 Koncepce přičitatelnosti dle TOPO	127
2.5.3 K organizačnímu selhání	129
2.5.4 Organizační selhání – dokazování	132
2.5.5 K přičítání zavinění	133
2.5.6 K přičítání postavení fyzické osoby jako zvláštního subjektu	133
2.5.7 Quasi-subjektivní stránka právnické osoby a sankcionování	135

2.5.8	Skutek právnické osoby	136
2.6	Trestní odpovědnost právního nástupce právnické osoby	138
2.6.1	Nástin některých problémů	139
2.6.2	Obecně k řešení problémů	142
2.6.3	Vznik právního nástupce přeměnou	143
2.6.4	Vznik právního nástupce nezávisle na přeměně	143
2.6.5	Účel sankcionování	145
2.7	Zánik trestní odpovědnosti právnické osoby	146
3	Zvláštní případy trestní odpovědnosti právnických osob	149
3.1	Trestní odpovědnost obchodních společností v koncernech	149
3.1.1	Pojem koncernu	149
3.1.2	Trestní odpovědnost mateřské společnosti za jednání fyzické osoby jednající jménem dceřiné společnosti	150
3.1.3	Trestní odpovědnost vycházející ze vztahů mezi dceřinou a mateřskou společností	156
3.1.4	Trestná činnost právnických osob začleněných do koncernu	161
3.2	Trestní odpovědnost bank	164
3.2.1	Pojem banky	165
3.2.2	Trestná činnost v bankovním sektoru	165
3.2.3	Role České národní banky	167
3.2.4	Trestní odpovědnost obchodní banky	170
3.3	Trestní odpovědnost družstevních záložen	176
3.3.1	Pojem družstevní záložny	176
3.3.2	Specifika trestní odpovědnosti družstevní záložny	177
3.4	Trestní odpovědnost poskytovatelů zdravotních služeb	180
3.4.1	Právnická osoba jako poskytovatel zdravotních služeb	180
3.4.2	Trestná činnost poskytovatelů zdravotních služeb	180
3.4.3	Vznik trestní odpovědnosti poskytovatelů zdravotní péče	181
3.5	Trestní odpovědnost politických stran	185
3.5.1	Právní postavení politických stran	185
3.5.2	Fenomenologie kriminality politických stran	186
3.5.3	Vznik trestní odpovědnosti politických stran	188
3.5.4	K rozsahu podmínek přičitatelnosti	189
3.5.5	Jednání fyzické osoby – člena Parlamentu ČR	190
3.5.6	Přičítání jednání nečlenů strany	193

3.5.7	Trestní soud nebo Nejvyšší správní soud?	193
3.5.8	Přechod trestní odpovědnosti na právního nástupce	195
3.5.9	K některým aspektům sankcionování politických stran	195
3.6	Trestní odpovědnost církví a náboženských společností	197
3.7	Trestní odpovědnost odborových organizací	200
4	Trestněprávní compliance	202
4.1	Pojem compliance	202
4.2	Compliance – právní povinnost, nebo možnost?	204
4.3	Obsah compliance	205
4.4	Implementace compliance	211
4.5	Interní vyšetřování	212
4.5.1	Význam interního vyšetřování	213
4.5.2	Průběh	215
4.5.3	Vztah k trestnímu řízení	216
4.5.4	Dokazování	220
Závěr	225
Použité zdroje	228
Seznam zkratk	243
Abstrakt	245
Klíčová slova	247
Abstract	248
Keywords	250